

การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนการผลิตผลไม้แปรรูปกล้วยอบเนยของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลผลิตการเกษตรบ้านเดิมบาง อำเภอบางนาบวช จังหวัดสุพรรณบุรี

Product Cost and Return on Manufacturing Processed Banana Chips of Community Enterprises Processing Agricultural Products in Baan Doem Bang Sub-District, Doem Bang Nang Buat District, Suphan Buri Province

Received: January 6, 2023

Revised: January 6, 2023

Accepted: February 9, 2023

สุชาร์ตน์ บุญอยู่¹, จันทนา วัฒนกาญจนะ¹,

สมใจ เกาต์วง¹, ปาริชาติ ขำเรือง¹,

สุวรรณา แก้วสมบัติ¹ และ ธัญนันท์ บุญอยู่²

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม¹, มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์²

Sucharat Boonyoo¹, Chantana Wattanakanjana¹,

Somjai Phaoduang¹, Parichart Khumruang¹,

Suwanna Kaewsombat¹ and Thanyanan Boonyoo²

¹Nakhon Pathom Rajabhat University, ²Southeast Asia University

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ว่า เพื่อศึกษาการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนการผลิตผลไม้แปรรูปกล้วยอบเนยของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลผลิตการเกษตรบ้านเดิมบาง อำเภอบางนาบวช จังหวัดสุพรรณบุรี การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพที่ได้ทำการสัมภาษณ์กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลผลิตการเกษตรบ้านเดิมบาง อำเภอบางนาบวช จังหวัดสุพรรณบุรีที่มีความเชี่ยวชาญในการผลิตผลไม้แปรรูปกล้วยอบเนย จำนวน 5 กลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสัมภาษณ์ที่ได้ออกแบบขึ้นมาเพื่อรองรับวัตถุประสงค์ของการศึกษา ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลนั้นผู้วิจัยได้ใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาและการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ที่เกี่ยวข้องกับต้นทุนและผลตอบแทนการผลิตผลไม้แปรรูปกล้วยอบเนยของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลผลิตการเกษตรบ้านเดิมบาง อำเภอบางนาบวช จังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งผลการศึกษาพบว่า 1) ต้นทุนและค่าใช้จ่ายในการผลิตผลไม้แปรรูปกล้วยอบเนยของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลผลิตการเกษตรบ้านเดิมบาง อำเภอบางนาบวช จังหวัดสุพรรณบุรีทั้ง 5 กลุ่มนั้น มีต้นทุนและค่าใช้จ่ายโดยรวมต่อเดือนอยู่ระหว่างที่ 2,478.27-5,863.79 บาท โดยประกอบด้วยค่าเสื่อมราคารถยนต์เดือนอยู่ระหว่าง 130.67-165.58 บาท ต้นทุนวัตถุดิบรายเดือนระหว่าง 1,128-2,144 บาท และค่าแรงทางตรงเท่ากับ 1,200-3,600 บาทต่อเดือน และ 2) ผลตอบแทนการผลิตผลไม้แปรรูปกล้วยอบเนยจะประกอบด้วย อัตราผลตอบแทนจากเงินลงทุนอยู่ระหว่าง 16.83-59.40 อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวมเท่ากับ 30.64-90.09 อัตราส่วนต้นทุนขายต่อยอดขายเท่ากับ 48.86-68.89 อัตราส่วนกำไรจากการดำเนินงานต่อขายสุทธิเท่ากับ 31.10-51.13 และปริมาณขาย ณ จุดคุ้มทุนเท่ากับ 0.028-0.065 ถุง หรือ 1 ถุง

คำสำคัญ: ต้นทุนการผลิต, ผลตอบแทนการผลิต, ผลไม้แปรรูป, กล้วยอบเนย

Abstract

This study aimed to: investigate the analysis of product cost and return on processed banana chips of community enterprises processing agricultural products in Baan Doem Bang sub-district, Doem Bang Nang Buat district, Suphan Buri Province. This qualitative study was

collected by interviewing the 5 group samples of community enterprises processing agricultural products in Baan Doem Bang sub-district, Doem Bang Nang Buat district, Suphan Buri province who specialized in producing processed banana chips. An interview was used as a research instrument in this study, designed to serve the purpose of this study. Adversely, for the data analysis of this study, the researcher used the content analysis and data interview about product cost and return on processed banana chips of community enterprises processing agricultural products in Baan Doem Bang sub-district, Doem Bang Nang Buat district, Suphan Buri province. Results in this study revealed that 1) five groups of community enterprises processing agricultural products in Baan Doem Bang sub-district, Doem Bang Nang Buat district, Suphan Buri province overall had product cost monthly from 2,478.27 to 5,863.79 baht per month. This included monthly depreciation expenses from 130.67 to 160.58 baht per month, whereas monthly production cost was from 1,128 to 2,144 baht per month. Additionally, direct monthly income was from 1,200 to 3,600 baht per month. 2) Return on producing processed banana chips included return on cost investment from 16.83 -59.40 baht per package whereas the return on the whole property was about 30.64 to 90.09 baht per package. The ratio of cost of sales per sale was about 48.86 – 68.89 baht per package. The ratio of profits from manufacture per net sale was about 31.10 – 51.13 baht per package and the sale quantity at the break-even point was about 0.028-0.065 baht per package.

keywords: product cost, financial return, processed fruits, banana chips

บทนำ

กล้วยถือเป็นผลไม้ที่มีคุณค่าทางอาหารชนิดหนึ่งที่ชาวโลกเรียกว่า เป็นผลไม้ที่มนุษย์ได้ทานกันมาตั้งแต่ดึกดำบรรพ์จนถึงปัจจุบัน โดยกล้วยสามารถกินได้ตั้งแต่กล้วยดิบจนกระทั่งกล้วยสุกและสามารถนำกล้วยมาแปรรูปเป็นอาหารอื่น ๆ ได้มากมาย ทั้งอาหารคาวและหวาน ตลอดจนได้มีการพัฒนาสายพันธุ์ให้มีความหลากหลายมากขึ้น ประเทศไทยก็ถือว่าเป็นชาติหนึ่งที่น่ากล้วยมาแปรรูปเป็นอาหารได้หลากหลายและที่สำคัญทำกันมากทั่วทุกภาคส่วน สามารถสร้างรายได้อย่างมากมาย โดยเฉพาะกล้วยน้ำว้าที่เป็นกล้วยสายพันธุ์ที่มีการพัฒนาขึ้นมากจากกล้วยป่ากับกล้วยตานีที่ได้พัฒนามานานจนกลายเป็นสายพันธุ์ที่เรียกว่า “กล้วยน้ำว้า” ที่ได้ปลูกกันทั่วไปในภาคกลาง ภาคเหนือ รวมถึงภาคอีสานบางส่วน จึงทำให้กล้วยน้ำว้าเป็นกล้วยชนิดหนึ่งที่มีความนิยมนำมารับประทานและแปรรูป ไม่ว่าจะเป็นนำมาแปรรูปเป็นกล้วยแขก กล้วยฉาบ กล้วยอบเนย กล้วยปั่น กล้วยทับ เป็นต้น (มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรสุพรรณบุรี, 2562) และในปัจจุบันก็ถือว่า การแปรรูปกล้วยที่ได้รับความนิยมของคนไทยมากก็คือ กล้วยอบเนย ซึ่งกล้วยอบเนยถือเป็นขนมพื้นบ้านที่ได้รับความนิยม ทำกินง่าย เป็นอาหารว่างก็ดี หรือจะทำขายเป็นอาชีพเสริมก็ได้ เนื่องจากเป็นขนมที่มีความเป็นสากล ความหวานของกล้วยสามารถที่จะทำให้ทานได้ทุกเพศทุกวัย และยังเป็นขนมทานเล่นได้ในยุคสมัยใหม่ที่มิวตุดิบดีราคาไม่สูงมาก จึงทำให้เกษตรกรที่มีกล้วยเป็นจำนวนมากได้มารวมตัวกันกับคนในชุมชน เพื่อทำการแปรรูปผลิตภัณฑ์กล้วยอบเนยเป็นสินค้า OTOP ประจำตำบลนั้น ๆ และเมื่อได้นำกล้วยอบเนยมาจำหน่ายก็ได้รับความนิยมที่สามารถสร้างรายได้ให้คนในชุมชนเป็นจำนวนมากและเสริมสร้างเศรษฐกิจฐานรากให้ชุมชนเข้มแข็งต่อไป (ศักดิ์ชาย เพ็ชรศรีทอง และคณะ, 2564)

กล้วยอบเนยเป็นอาหารว่างหรือขนมขบเคี้ยวที่ทำมาจากกล้วยดิบผสมกับเนยและน้ำตาล ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์แปรรูปที่ทำได้ง่าย ใช้ต้นทุนน้อย อุปกรณ์ที่ใช้ทำไม่ยุ่งยากก็สามารถสร้างอาชีพให้แก่ครอบครัวได้ ส่วนวัตถุดิบก็หาไม่ยาก เพราะส่วนใหญ่คนในชุมชนจะปลูกกล้วยน้ำว้าตามสวนหลังบ้านและหัวไร่ปลายนา เมื่อผลผลิตออกมาพร้อมกันทุกบ้านก็ขายไม่ได้ จึงทำให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลผลิตการเกษตรบ้านเดิมบาง อำเภอบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี ได้เล็งเห็นถึงประโยชน์จากกล้วยน้ำว้า จึงได้ร่วมกันก่อตั้งขึ้นเป็นกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลผลิตการเกษตรขึ้นมา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดทำผลิตภัณฑ์ผลไม้แปรรูปจากภูมิปัญญาท้องถิ่นของชาวบ้านไว้จำหน่ายทั้งในชุมชนและนอกชุมชน ทั้งเป็นของฝาก สินค้า OTOP จึงทำให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนได้ผลิตคิดกระบวนการผลิตกล้วยอบเนยมาเป็นผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม และได้มีการผลิตตลอดทั้งปี ซึ่งทำให้กลุ่มคนในชุมชนมีรายได้จากการจำหน่ายกล้วยในสวนท้ายไร่และสามารถสร้างรายได้จากการจำหน่ายกล้วยอบเนยในแต่ละเดือนที่แตกต่างกัน และจากการดำเนินงานที่ผ่านมาพบว่า รายได้และผลตอบแทนจากการจำหน่ายยังไม่สูงนัก ซึ่งปัญหาหลักเกิดจากกลุ่มสมาชิกของวิสาหกิจชุมชนยังขาดความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการด้านต้นทุนการผลิตและผลตอบแทนจากการผลิตผลไม้แปรรูปที่เป็นกล้วยอบเนย (สุวรรณ แก้วสมบัติ, 2565)

ดังนั้น จากประเด็นดังกล่าวข้างต้นจึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาถึงการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนการผลิตผลไม้แปรรูปกล้วยอบเนยของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลผลิตการเกษตรบ้านเดิมบาง อำเภอบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี โดยผลการศึกษาที่ได้จะสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนควบคุมและตัดสินใจในการบริหารงานของกระบวนการผลิตผลไม้แปรรูปกล้วยอบเนยของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลผลิตการเกษตรบ้านเดิมบาง อำเภอบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรีให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล อีกทั้งเป็นแนวทางในการปรับปรุงระบบการบริหารงานให้สามารถเติบโตอยู่รอดอย่างมั่นคงได้ในระยะยาว

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนการผลิตผลไม้แปรรูปกล้วยอบเนยของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลผลิตการเกษตรบ้านเดิมบาง อำเภอบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ทำให้ทราบกระบวนการผลิตผลไม้แปรรูปกล้วยอบเนยของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลผลิตการเกษตรบ้านเดิมบาง อำเภอบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อที่จะสามารถนำไปศึกษาต่อยอดประกอบการทำธุรกิจได้
2. ทำให้ทราบต้นทุนการผลิตผลไม้แปรรูปกล้วยอบเนยของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลผลิตการเกษตรบ้านเดิมบาง อำเภอบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวางแผนควบคุมการผลิตให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมทางธุรกิจได้
3. ทำให้ทราบผลตอบแทนการผลิตผลไม้แปรรูปกล้วยอบเนยของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลผลิตการเกษตรบ้านเดิมบาง อำเภอบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อใช้เป็นแนวทางในการคำนวณการผลิตให้เกิดกำไรสูงสุดและสามารถคำนวณหาจุดคุ้มทุนได้อย่างถูกต้อง

ทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนการผลิตผลไม้แปรรูปกล้วยอบเนยของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลผลิตการเกษตรบ้านเดิมบาง อำเภอบางบาล จังหวัดสุพรรณบุรี และเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ได้กำหนดไว้ ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

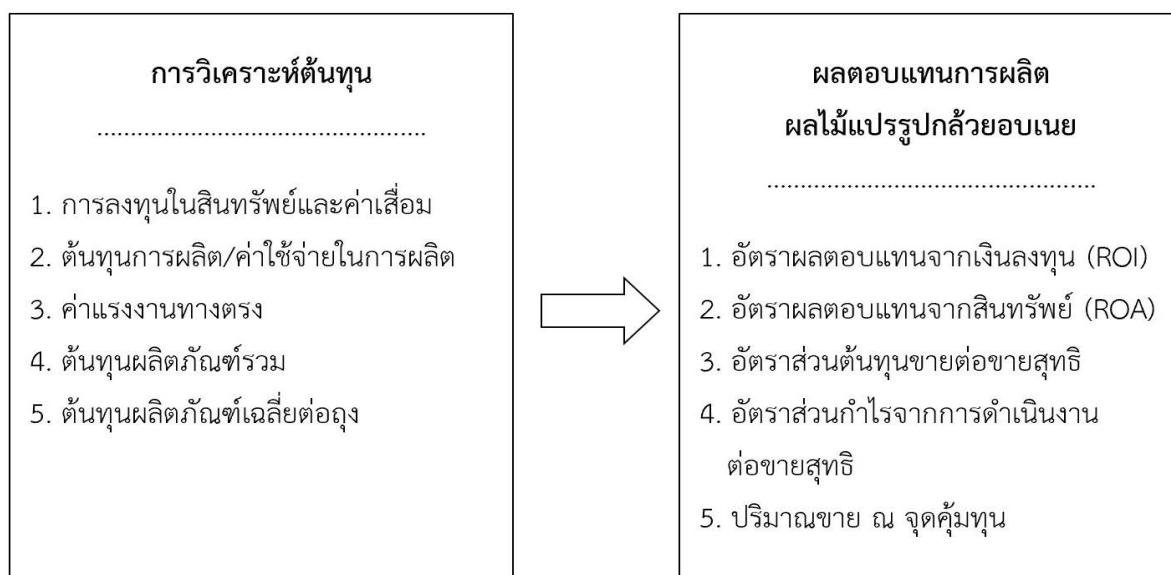
1. การวิเคราะห์ต้นทุน (Product Cost) เป็นวิธีการทางบัญชีที่ทำหน้าที่ในการรวบรวมข้อมูลทางด้านต้นทุนของธุรกิจ โดยมีวัตถุประสงค์พื้นฐานของการคำนวณทางด้านต้นทุนการผลิตสินค้า การจัดทำรายงานทางการเงิน การวิเคราะห์และจำแนกข้อมูล เพื่อใช้ในการบริหารและการตัดสินใจ (ละเอียด ศรีหาเหง้า, 2561) ซึ่งจะเป็นมูลค่าของทรัพยากรที่สูญเสียไป เพื่อให้ได้สินค้าและบริการ โดยต้นทุนนี้จะสามารถวัดได้ในรูปของหน่วยเงินตราและมีลักษณะของการลดลงในสินทรัพย์หรือเพิ่มขึ้นในหนี้สิน และต้นทุนนี้อาจเกิดขึ้นแล้วที่กิจการจะได้ประโยชน์ทั้งในปัจจุบันหรืออนาคตก็ได้ (บุญทริก ใจกระจ่าง และวิชชุดา มาชู, 2564) อีกทั้งยังเป็นต้นทุนของผลิตภัณฑ์ที่ได้รับอรรถประโยชน์สูงสุดในช่วงระดับของผลิตภัณฑ์ที่ลดลง นอกจากนี้ยังเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้บริหารที่จะนำข้อมูลของต้นทุนมาใช้ในการกำหนดราคาของผลิตภัณฑ์ ตลอดจนใช้ในการวางแผนและการควบคุมการจัดการ (Solon, Araujo and Araujo, 2021) โดยการวิเคราะห์ต้นทุนตามแนวคิดของอินทรีรา สุวรรณดี และคณะ (2563) ได้จำแนกต้นทุนตามพฤติกรรมของต้นทุนไว้ 2 ประการ คือ 1. ต้นทุนคงที่ (Fixed Cost) ที่เป็นต้นทุนรวมที่ไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงไปตามระดับของการผลิตในช่วงของการผลิตระดับหนึ่ง แต่ต้นทุนต่อหน่วยจะเปลี่ยนไปเพิ่มขึ้นหรือลดลงตามปริมาณการผลิตที่เปลี่ยนแปลงไป และ 2. ต้นทุนผันแปร (Variable Cost) จะเป็นต้นทุนการผลิตที่เปลี่ยนแปลงไปตามปริมาณของผลผลิต ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการใช้ปัจจัยผันแปรในการผลิต โดยปัจจัยผันแปรจะใช้หมดไปในช่วงการผลิตนั้น ๆ (นเรศ จันอุ๊ต, อุษณีย์ เส่งพานิช และรัตนาศิลา สิทธิอ่วม, 2563)

อย่างไรก็ตามจากการศึกษาวิจัยได้มีนักวิชาการต่าง ๆ ได้มีการจำแนกต้นทุนออกเป็นหลากหลายมิติ อาทิ บุรสรณ์ โตรัตน์ (2564) ได้ทำการศึกษาการวิเคราะห์ต้นทุนที่จะทำให้เกิดความคุ้มค่า โดยผู้ผลิตจะคำนึงถึงการใช้ปัจจัยการผลิตที่ทำให้เกิดผลลัพธ์สูงสุดในระยะยาวภายใต้การมีทรัพยากรที่จำกัด ซึ่งได้จำแนกต้นทุนออกเป็น 1) ต้นทุนคงที่ทั้งหมด (Total Fixed Cost) เป็นค่าใช้จ่ายที่สูญเสียไปในกระบวนการผลิตที่เกิดจากการใช้ปัจจัยคงที่ 2) ต้นทุนคงที่ที่เป็นตัวเงิน (Tangible Fixed Cost) เป็นค่าใช้จ่ายคงที่ที่ผู้ผลิตต้องสูญเสียไปในรูปของการจ่ายเงินในจำนวนที่คงที่ต่อไป 3) ต้นทุนคงที่ที่ไม่เป็นตัวเงิน (Intangible Fixed Cost) เป็นค่าใช้จ่ายคงที่ที่ผู้ผลิตไม่ได้สูญเสียไปในรูปของการจ่ายเงิน แต่เป็นต้นทุนที่เกิดจากการประเมิน 4) ค่าเสื่อมราคาของเครื่องจักรที่เกิดขึ้นจากการใช้มาเป็นเวลานาน และค่าเสื่อมอุปกรณ์ที่ใช้จริง 5) ต้นทุนผันแปรทั้งหมดเป็นค่าใช้จ่ายที่สูญเสียไปในกระบวนการผลิต 6) การวิเคราะห์ผลตอบแทนภายใน เป็นวิธีการวัดผลตอบแทนจากการลงทุน โดยคำนึงถึงมูลค่าปัจจุบันของเงินที่เปลี่ยนแปลงตามเวลา 7) การวิเคราะห์ระดับผลผลิตคุ้มทุน และ 8) ผลผลิตเฉลี่ยต่อหนึ่งหน่วยที่สามารถทำให้ผู้ผลิตมีรายได้ที่เกิดจากการผลิต (วันสนั่นท้วม และคณะ, 2562)

2. ผลตอบแทนการผลิต (Financial Return) เป็นรายได้หรือผลประโยชน์ที่ได้จากการลงทุนและการดำเนินงานที่เป็นรายได้จากการนำผลผลิตที่ได้มาจำหน่ายในแต่ละปี (ทิพย์สุดา ทาสีดำ, 2565) อีกทั้งเป็นการลงทุนในการทำธุรกิจเพื่อจัดหาทรัพยากรทางการเงินทั้งในรูปแบบของการลงทุนในผลิตภัณฑ์ในรูปแบบของรางวัลที่เป็นตัวเงิน เพื่อดึงดูดให้ผู้บริหารทั้งขนาดเล็กและขนาดใหญ่มาใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนและการบริหารงานในการลงทุน (Siebeneicher, Yenice and Bock, 2022)) และทำให้ผู้บริหารได้ทราบว่า การลงทุนทำธุรกิจนี้มีฐานะทางการเงิน นโยบาย และผลการดำเนินงานทั้งในอดีตและปัจจุบันประสบความสำเร็จ

มากนักน้อยเพียงใด ทำให้ทราบจุดเด่นและจุดด้อยของธุรกิจที่แตกต่างกัน (Sukwatanasinit and Na Nakorn, 2019) ซึ่งจากการศึกษาของพัชนี แพทย์อุดม (2562) ได้จำแนกผลตอบแทนการผลิตออกเป็น 3 มิติ คือ 1) อัตรากำไรขั้นต้น (Gross Profit Margin) เป็นความสามารถของกิจการในการกำหนดราคาของสินค้า ความสามารถของกิจการในการหาสินค้าราคาต้นทุนที่เหมาะสม 2) อัตราผลตอบแทนของสินทรัพย์ (Return of Assets) เป็นความสัมพันธ์ระหว่างกำไรสุทธิต่อสินทรัพย์รวมของกิจการ ซึ่งเป็นเครื่องมือวัดที่มีประโยชน์สำหรับการวัดประสิทธิภาพการใช้จ่ายทรัพยากรที่ไม่ได้คำนึงว่าทรัพยากรเหล่านั้นจะมีการจัดหาเงินทุนมาลงทุนด้วยวิธีใด และ 3) อัตราผลตอบแทนจากเงินลงทุน (Return of Investment) เป็นความสามารถในการทำกำไรที่เป็นสัดส่วนของกำไรต่อค่าใช้จ่ายในการลงทุน เช่น ค่าวัตถุดิบ ค่าใช้จ่ายในการขาย ค่าจ้าง และเงินลงทุน เป็นต้น โดยจะเป็นผลตอบแทนทางการเงินที่จะทำให้กิจการมีความสามารถในการดำเนินกิจการที่ดีมีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง (สุชาร์ตน์ บุญอยู่, 2563)

กัญญา จันทนะชาติ และคณะ (2563) ก็ได้ศึกษาการวิเคราะห์ผลตอบแทนจะเป็นการวิเคราะห์การลงทุนและผลตอบแทนจากการลงทุนของธุรกิจ โดยเป็นการเปรียบเทียบผลตอบแทนและต้นทุนในระยะเวลาต่าง ๆ ตลอดอายุของธุรกิจ ซึ่งจะปรับค่าของเวลาของธุรกิจ เพื่อให้ได้มาซึ่งผลตอบแทนที่ได้รับและต้นทุนที่เสียไปในช่วงระยะเวลาที่ต่างกันให้เป็นเวลาปัจจุบัน โดยจะจำแนกออกเป็น 1) อัตราผลตอบแทนจากเงินลงทุน (Return on Investment) เป็นเกณฑ์ในการวัดการปฏิบัติงานที่มีความสำคัญมากในการวัดการปฏิบัติงาน 2) อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวม (Return on Assets) เป็นการวัดประสิทธิภาพในการบริหารงานในรูปของผลตอบแทนของสินทรัพย์จะมีค่าเท่ากัน 3) อัตราส่วนต้นทุนขายต่อขายสุทธิ เป็นการแสดงรายได้ของธุรกิจที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานั้นที่สะท้อนให้เห็นถึงการเคลื่อนไหวขั้นพื้นฐานของธุรกิจ 4) กำไรจากการดำเนินงาน เป็นการวิเคราะห์กำไรขั้นต้นกับกำไรจากการดำเนินงาน 5) การวิเคราะห์ความสามารถในการหากำไร เป็นอัตราส่วนที่ใช้ประเมินประสิทธิภาพในการหารายได้ให้กับธุรกิจ ซึ่งประกอบด้วย อัตราส่วนกำไรขั้นต้นและอัตราส่วนกำไรสุทธิ 6) การวิเคราะห์จุดคุ้มทุน (Break Even Point) เป็นจุดขายที่แสดงในรูปปริมาณหน่วยขายหรือราคาขายรวม ณ จุดที่ไม่เกิดกำไรหรือขาดทุน โดยที่กิจการจะต้องขายเพื่อให้ยอดขาย ณ จุดที่ครอบคลุมต้นทุนผันแปรที่เกิดขึ้นทุก ๆ หน่วยขายที่จะสามารถขายด้วยปริมาณที่มากพอที่กำไรเกิดขึ้น ซึ่งจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้นนั้น ผู้วิจัยได้ทำการสรุปเป็นแผนกรอบแนวคิดของการวิจัยได้ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 แผนของกรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

แนวทางการศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพที่ได้ทำการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลผลิตการเกษตรบ้านเดิมบาง อำเภอบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี โดยรูปแบบของการสัมภาษณ์จะเป็นลักษณะของการสนทนากันระหว่างผู้สัมภาษณ์และผู้ให้สัมภาษณ์ โดยถามเจาะลึกคำตอบอย่างถี่ถ้วน ซึ่งมีทั้งตั้งคำถามไว้แล้วและส่วนที่ไม่ได้ตั้งคำถามไว้ ทั้งนี้ข้อมูลที่ได้ภายหลังจากการสัมภาษณ์ได้นำมาวิเคราะห์เนื้อหา โดยผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัยไว้ดังนี้

ประชากรและตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลผลิตการเกษตรบ้านเดิมบาง อำเภอบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลผลิตการเกษตรบ้านเดิมบาง อำเภอบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรีที่มีความเชี่ยวชาญในการผลิตผลไม้แปรรูปกล้วยอบเนย จำนวน 5 กลุ่ม ส่วนการสุ่มตัวอย่างนั้น ผู้วิจัยได้คัดเลือกวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informant Interview) ที่เป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจและสามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการผลิต ต้นทุน และผลตอบแทนการผลิตผลไม้แปรรูปกล้วยอบเนยได้เป็นอย่างดี

เครื่องมือ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพที่สัมภาษณ์กับผู้เชี่ยวชาญ โดยผู้วิจัยได้ทำการสร้างข้อคำถามตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ซึ่งขั้นตอนของการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพจะมีรายละเอียดขั้นตอนต่าง ๆ ที่ประกอบด้วย 1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีจากเอกสาร ตำรา สืบค้นข้อมูลและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต้นทุนและผลตอบแทน เพื่อสร้างและพัฒนาแบบสัมภาษณ์ที่ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ส่วนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการผลิตผลไม้แปรรูปกล้วยอบเนย ส่วนที่ 3 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนและค่าใช้จ่ายในการผลิตผลไม้แปรรูปกล้วยอบเนย และส่วนที่ 4 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับผลตอบแทนในการผลิตผลไม้แปรรูปกล้วยอบเนย 2) ตรวจสอบคุณภาพแบบสัมภาษณ์ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพด้านภาษาและเนื้อหาของข้อมูลที่เป็นข้อคำถามในการสัมภาษณ์ และมีเนื้อหาที่ครอบคลุมประเด็นที่ทำการศึกษอย่างครอบคลุม และ 3) จัดทำแบบสัมภาษณ์ เพื่อนำไปสัมภาษณ์ แล้วนำข้อมูลที่ได้ไปทำการวิเคราะห์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อให้ได้ข้อมูลที่จะนำมาประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลผลิตการเกษตรบ้านเดิมบาง อำเภอบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรีที่มีความเชี่ยวชาญในการผลิตผลไม้แปรรูปกล้วยอบเนย จำนวน 5 กลุ่ม ซึ่งลักษณะของการสัมภาษณ์จะเป็นลักษณะแบบเป็นกันเอง ไม่เคร่งครัด ขั้นตอนหรือลำดับของข้อคำถาม ไม่มีการคาดการณ์ล่วงหน้าว่า คำตอบจะเป็นอย่างไร และผู้ให้สัมภาษณ์มีอิสระในการตอบคำถามตามความคิดเห็นของตนเอง โดยก่อนการสัมภาษณ์ผู้วิจัยจะชี้แจงกับกลุ่มเป้าหมายก่อนและได้อธิบายพร้อมทั้งชี้แจงวัตถุประสงค์ ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิจัยกับกลุ่มเป้าหมาย ตลอดจนได้มีการแจ้งกับกลุ่มเป้าหมายให้ทราบถึงประโยชน์และสิทธิในการตอบรับหรือปฏิเสธการตอบแบบสอบถามการวิจัย เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ไปใช้ประโยชน์ทางวิชาการเท่านั้น

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยหลังจากการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยจะทำการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์และดำเนินการต่อไปเป็นลำดับขั้น คือ ขั้นที่ 1 ทำการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) โดยพิจารณาจากแหล่งเวลา สถานที่ และบุคคลที่แตกต่างกัน ถ้าข้อมูลต่างเวลากันจะเหมือนกันหรือไม่ หรือถ้าข้อมูลต่างสถานที่จะเหมือนกันหรือไม่ หรือถ้าบุคคลผู้ให้ข้อมูลเปลี่ยนไปข้อมูลจะเหมือนเดิมหรือไม่ โดยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาแยกเฉพาะเป็นแต่ละประเด็นที่ต้องการมาใช้ ขั้นที่ 2 นำข้อมูลที่ได้มาแยกกลุ่มข้อมูลตามประเด็นต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์และทำการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลที่รวบรวมได้ และขั้นที่ 3 เรียบเรียงข้อมูลจัดลำดับตามเนื้อหาที่ต้องการศึกษา แล้ววิเคราะห์ข้อมูล สรุป และอภิปรายผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลขั้นต้น พร้อมก็นำเสนอผลการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ที่ได้ศึกษา

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนการผลิตผลไม้แปรรูปกล้วยอบเนย ซึ่งเป็นการศึกษากับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลผลิตการเกษตรบ้านเดิมบาง อำเภอบางบาล จังหวัดสุพรรณบุรีนั้น โดยได้ทำการสัมภาษณ์กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนจำนวน 5 กลุ่ม ด้วยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ในการวิจัยครั้งนี้มีอายุอยู่ในช่วงระหว่าง 42-82 ปี โดยส่วนใหญ่ประกอบอาชีพผลิตกล้วยอบเนยเป็นอาชีพเสริมและทางกลุ่มได้รับความรู้ในการผลิตจากภูมิปัญญาท้องถิ่น ประกอบกับมีการศึกษาค้นคว้าขั้นตอนการผลิตด้วยตนเองจากทางอินเทอร์เน็ต และโดยส่วนใหญ่แล้วได้จำหน่ายผ่านร้านค้าทั่วไป ร้านสินค้า OTOP และทางออนไลน์ผ่าน Line และ Facebook

ข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการผลิตผลไม้แปรรูปกล้วยอบเนย

ข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการผลิตผลไม้แปรรูปกล้วยอบเนย พบว่า กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลผลิตการเกษตรบ้านเดิมบาง อำเภอบางบาล จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 5 กลุ่มนั้น ได้มีขั้นตอนกระบวนการผลิตของแต่ละกลุ่มดังนี้

กลุ่มที่ 1 ได้แบ่งขั้นตอนการทำกล้วยอบเนยเป็น 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย ขั้นที่ 1 นำกล้วยดิบปอกเปลือกแช่น้ำที่ผสมน้ำมะนาว ทิ้งไว้ประมาณ 5 นาที แล้วจึงล้างน้ำสะอาด ขั้นที่ 2 นำกล้วยมาหั่นแฉลบตามขวางหรือสไลด์ด้วยมีดหรือเครื่อง นำใส่ถุ้ร้อนรัดให้แน่นเพื่อไม่ให้อากาศเข้าทิ้งไว้ 1 คืน จึงนำกล้วยมาแยกชิ้นออกไม่ให้ติดกัน ขั้นที่ 3 ตั้งกระทะใส่น้ำมันลงไป แล้วนำใบเตยใส่ลงไป พร้อมกับใส่กล้วยลงไปทอด โดยทอดให้พอมีสีเหลืองทองแล้วตักขึ้นพักไว้ ขั้นที่ 4 นำน้ำตาลทราย เกลือ น้ำเปล่ามาใส่และตั้งไฟ พองวดใส่เนย พอละลายให้ช่วยกลตตั้งทิ้งไว้ให้เย็น และขั้นที่ 5 นำกล้วยที่พักไว้มาคลุกกับน้ำเชื่อมที่ละลายให้เข้ากัน จึงนำลงทอดในน้ำมันร้อน ๆ ทันที เมื่อทอดเป็นสีเหลืองน้ำตาลอ่อนตักขึ้นพักไว้ แล้วนำมาเกลี่ยบนถาดขณะร้อน ๆ เพื่อไม่ให้กล้วยติดกัน พอเย็นแล้วจึงนำมาใส่ภาชนะเพื่อนำไปจำหน่าย

กลุ่มที่ 2 ได้แบ่งขั้นตอนการทำกล้วยอบเนยเป็น 9 ขั้นตอน ประกอบด้วย ขั้นที่ 1 นำน้ำตาลทรายขาวใส่ในหม้อตามด้วยน้ำเปล่า เกลือป่น ใบเตย เนยสด เปิดไฟปานกลางเพื่อเคี่ยวส่วนผสมละลายให้เข้ากันดี ขั้นที่ 2 เทน้ำ เกลือ และมะนาวใส่ภาชนะ แล้วนำกล้วยที่ปอกเปลือกแล้วไปแช่น้ำประมาณ 5-10 นาที จากนั้นนำไปล้างให้สะอาดแล้วพักไว้ให้แห้ง ขั้นที่ 3 นำกล้วยมาหั่นเป็นแว่น ๆ ให้ขนาดเท่ากัน ขั้นที่ 4 นำกระทะมาตั้งไฟแล้วใส่น้ำมัน เปิดไฟปานกลางรอจนน้ำมันร้อนจัด จึงนำใบเตยมาใส่ลงไป ขั้นที่ 5 นำกล้วยที่หั่นเป็นแว่น ๆ แล้วมาทอดให้สีเหลืองทอง แล้วจึงตักขึ้นไปพักให้สะเด็ดน้ำมัน ขั้นที่ 6 เมื่อพักกล้วยจนเย็นแล้วเทน้ำเชื่อมลงไปคลุกให้เข้ากัน โดยแบ่งเททีละส่วนจนหมด ขั้นที่ 7 นำกล้วยที่คลุกน้ำเชื่อมแล้วมาผึ่งในตะแกรง

เพื่อให้ น้ำเชื้อส่วนเกินไหลออกจนหมด ขั้นที่ 8 นำกระทะใส่น้ำมันใหม่ โดยใช้ไฟปานกลาง เพื่อนำกล้วยลงไปทอดอีกครั้ง และขั้นที่ 9 แยกกล้วยที่คลุกด้วยน้ำเชื่อม พร้อมกับพักทิ้งไว้จนเย็นแล้วจึงนำไปใส่ภาชนะเพื่อนำไปจำหน่าย

กลุ่มที่ 3 ได้แบ่งขั้นตอนการทำกล้วยอบเนยเป็น 8 ขั้นตอน ประกอบด้วย ขั้นที่ 1 นำกล้วยมาล้างให้สะอาด แล้วปอกเปลือกแช่ในน้ำเกลือประมาณ 5 นาที จากนั้นจึงนำมาหั่นเป็นแว่น ๆ เท่ากันทุก ๆ ชั้น ขั้นที่ 2 นำกล้วยที่หั่นแล้วมาพักวางไว้ 5 ชั่วโมง เพื่อให้แห้งจากน้ำ ขั้นที่ 3 นำกล้วยมาแยกเป็นชั้นไม่ให้กล้วยที่หั่นติดกัน ขั้นที่ 4 นำน้ำตาลปีบ เนย เกลือ และนมสดมาผสมให้เข้ากัน ขั้นที่ 5 นำกระทะมาตั้งไฟ พร้อมกับใส่น้ำมันลงในกระทะ ขั้นที่ 6 นำกล้วยมาคลุกกับส่วนผสมที่เตรียมไว้ให้เข้ากัน ขั้นที่ 7 นำกล้วยที่คลุกส่วนผสมเรียบร้อยแล้วมาทอดให้เหลือง พร้อมกับแยกชั้นออกจากกัน และขั้นที่ 8 นำกล้วยที่ผึ่งแล้วมาแยกเพื่อไม่ให้ติดกัน แล้วจึงนำมาใส่ภาชนะเพื่อนำออกจำหน่ายต่อไป

กลุ่มที่ 4 ได้แบ่งขั้นตอนการทำกล้วยอบเนยเป็น 6 ขั้นตอน ประกอบด้วย ขั้นที่ 1 เตรียมน้ำเปล่า เกลือ และมะนาวมาผสมให้เข้ากัน จากนั้นจึงนำกล้วยมาหั่นหัวและท้าย และปอกเปลือกออก แล้วนำมาแช่ในน้ำที่เตรียมไว้ประมาณ 5-10 นาที ขั้นที่ 2 นำกล้วยที่เตรียมไว้มาหั่นเป็นแว่นบาง ๆ ให้มีขนาดที่เท่ากัน ขั้นที่ 3 นำกระทะมาตั้งไฟ พร้อมกับใส่น้ำมันลงไป พอน้ำมันร้อนแล้วจึงใส่ใบเตยลงไป แล้วนำกล้วยที่หั่นแล้วลงไปทอดให้มีสีเหลืองทอง พอได้แล้วจึงนำมาพักให้สะเด็ดน้ำมัน ขั้นที่ 4 นำน้ำตาลปีบ น้ำเปล่า น้ำตาลทรายแดง และเกลือป่นมาคนให้น้ำตาลละลายให้ทั่วกัน แล้วจึงใส่เนยสด แล้วจึงคนให้ทุกอย่างละลายให้ทั่วประมาณ 4-5 นาที พอเริ่มงวดดีแล้วพักให้เย็น ขั้นที่ 5 นำน้ำเชื่อมที่ทำไว้แล้วมาเทคลุกเคล้ากับกล้วยที่ทอดแล้วให้ทั่วทุกแผ่น จากนั้นนำมาเทใส่ลังกระชอน เพื่กรองน้ำเชื่อมส่วนที่เกินออกมา และขั้นที่ 6 นำกระทะมาตั้งไฟ พร้อมกับใส่น้ำมันลงไป เปิดไฟให้น้ำมันร้อนจึงนำกล้วยลงไปทอดประมาณ 10 วินาที แล้วนำมาพักให้เย็น จึงนำมาบรรจุใส่ภาชนะ เพื่อนำออกจำหน่าย

กลุ่มที่ 5 ได้แบ่งขั้นตอนการทำกล้วยอบเนยเป็น 6 ขั้นตอน ประกอบด้วย ขั้นที่ 1 นำกล้วยดิบมาปอกเปลือก แล้วแช่น้ำที่ผสมน้ำมะนาวนานประมาณ 5 นาที จึงล้างน้ำสะอาด ขั้นที่ 2 นำกล้วยมาหั่นตามขวาง แล้วนำมาใส่ถุงรัดให้แน่นทิ้งไว้ประมาณ 12 ชั่วโมง จึงนำกล้วยมาแยกเป็นชั้น ๆ ออกมา ขั้นที่ 3 นำน้ำตาลทราย เกลือ และน้ำเปล่ามาตั้งไฟ พอเข้ากันดีแล้วก็ใส่เนยมากริน โดยผสมละลายให้ทั่วกัน แล้วจึงยกมาตั้งทิ้งไว้ให้เย็น ขั้นที่ 4 นำกระทะมาตั้งไฟ พร้อมกับใส่น้ำมันให้ร้อน ขั้นที่ 5 นำกล้วยที่พักไว้มาคลุกกับน้ำเชื่อมผสมให้เข้ากัน จึงนำลงไปทอดให้เหลืองน้ำตาลแล้วนำขึ้นมาพักเรียงแยกไว้ เพื่อไม่ให้กล้วยติดกัน และขั้นที่ 6 นำกล้วยที่ผึ่งไว้แล้วมาบรรจุใส่ภาชนะ เพื่อนำออกจำหน่าย

ข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนและค่าใช้จ่ายในการผลิตผลไม้แปรรูปกล้วยอบเนย

จากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์การเกษตรบ้านเดิมบาง อำเภอบางนาบวช จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 5 กลุ่ม เกี่ยวกับต้นทุนที่เป็นเงินลงทุนสำหรับการซื้อเครื่องมือ อุปกรณ์ในการผลิต ต้นทุนวัตถุดิบหลัก ค่าแรงงานทางตรง และค่าใช้จ่ายในการผลิตผลไม้แปรรูปกล้วยอบเนย พบว่า

กลุ่มที่ 1 มีจำนวนต้นทุนรวมของเครื่องมือและอุปกรณ์เท่ากับ 6,090 บาท ค่าเสื่อมราคารายปี 1,987 บาท ค่าเสื่อมราคารายเดือน 165.58 บาท ต้นทุนวัตถุดิบที่ผลิตที่ประกอบด้วย กล้วยน้ำว้า น้ำมันพืช เนย น้ำตาลทราย มะนาว ถ่านหุ้ตัม และภาชนะที่บรรจุจำหน่ายต่อเดือนเท่ากับ 1,568 บาท ค่าแรงงานทางตรงในการผลิตจะมีค่าแรงทางตรงแตกต่างกันไปในแต่ละรอบต่อเดือนเท่ากับ 2,400 บาท ซึ่งมีจำนวนต้นทุนและค่าใช้จ่ายในการผลิตรายเดือนรวมเท่ากับ 4,133.58 บาท โดยเฉลี่ยต้นทุนและค่าใช้จ่ายในการผลิตต่อถุงเท่ากับ 34.44 บาท

กลุ่มที่ 2 มีจำนวนต้นทุนรวมของเครื่องมือและอุปกรณ์เท่ากับ 4,950 บาท ค่าเสื่อมราคารายปี 1,868.67 บาท ค่าเสื่อมราคารายเดือน 155.27 บาท ต้นทุนวัตถุดิบที่ประกอบด้วย กล้วยน้ำว่า น้ำมันพืช เนย น้ำตาลทราย มะนาว ถ่านหุ้ดัม และภาชนะที่บรรจุจำหน่ายต่อเดือนเท่ากับ 1,840 บาท ค่าแรงงานทางตรงในการผลิตจะมีค่าแรงงานตรงแตกต่างกันไปในแต่ละรอบต่อเดือนเท่ากับ 1,200 บาท ซึ่งมีจำนวนต้นทุนและค่าใช้จ่ายในการผลิตรายเดือนรวมเท่ากับ 3195.72 บาท โดยเฉลี่ยต้นทุนและค่าใช้จ่ายในการผลิตต่อถุงเท่ากับ 31.95 บาท

กลุ่มที่ 3 มีจำนวนต้นทุนรวมของเครื่องมือและอุปกรณ์เท่ากับ 5,330 บาท ค่าเสื่อมราคารายปี 1,965.50 บาท ค่าเสื่อมราคารายเดือน 163.79 บาท ต้นทุนวัตถุดิบที่ประกอบด้วย กล้วยน้ำว่า น้ำมันพืช เนย น้ำตาลทราย มะนาว ถ่านหุ้ดัม และภาชนะที่บรรจุจำหน่ายต่อเดือนเท่ากับ 2,100 บาท ค่าแรงงานทางตรงในการผลิตจะมีค่าแรงงานตรงแตกต่างกันไปในแต่ละรอบต่อเดือนเท่ากับ 3,600 บาท ซึ่งมีจำนวนต้นทุนและค่าใช้จ่ายในการผลิตรายเดือนรวมเท่ากับ 5,863.79 บาท โดยเฉลี่ยต้นทุนและค่าใช้จ่ายในการผลิตต่อถุงเท่ากับ 24.43 บาท

กลุ่มที่ 4 มีจำนวนต้นทุนรวมของเครื่องมือและอุปกรณ์เท่ากับ 4,930 บาท ค่าเสื่อมราคารายปี 1,568 บาท ค่าเสื่อมราคารายเดือน 130.67 บาท ต้นทุนวัตถุดิบที่ประกอบด้วย กล้วยน้ำว่า น้ำมันพืช เนย น้ำตาลทราย มะนาว ถ่านหุ้ดัม และภาชนะที่บรรจุจำหน่ายต่อเดือนเท่ากับ 2,144 บาท ค่าแรงงานทางตรงในการผลิตจะมีค่าแรงงานตรงแตกต่างกันไปในแต่ละรอบต่อเดือนเท่ากับ 2,400 บาท ซึ่งมีจำนวนต้นทุนและค่าใช้จ่ายในการผลิตรายเดือนรวมเท่ากับ 4,674.67 บาท โดยเฉลี่ยต้นทุนและค่าใช้จ่ายในการผลิตต่อถุงเท่ากับ 29.21 บาท

กลุ่มที่ 5 มีจำนวนต้นทุนรวมของเครื่องมือและอุปกรณ์เท่ากับ 4,880 บาท ค่าเสื่อมราคารายปี 1,803.30 บาท ค่าเสื่อมราคารายเดือน 150.28 บาท ต้นทุนวัตถุดิบที่ประกอบด้วย กล้วยน้ำว่า น้ำมันพืช เนย น้ำตาลทราย มะนาว ถ่านหุ้ดัม และภาชนะที่บรรจุจำหน่ายต่อเดือนเท่ากับ 1,128 บาท ค่าแรงงานทางตรงในการผลิตจะมีค่าแรงงานตรงแตกต่างกันไปในแต่ละรอบต่อเดือนเท่ากับ 1,200 บาท ซึ่งมีจำนวนต้นทุนและค่าใช้จ่ายในการผลิตรายเดือนรวมเท่ากับ 2,478.27 บาท โดยเฉลี่ยต้นทุนและค่าใช้จ่ายในการผลิตต่อถุงเท่ากับ 24.78 บาท

ข้อมูลเกี่ยวกับผลตอบแทนในการผลิตผลไม้แปรรูปกล้วยอบเนย

จากการจากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลผลิตการเกษตรบ้านเดิมบาง อำเภอดีเดิมบางนางบัว จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 5 กลุ่ม ได้ทำการคำนวณกำไรสุทธิและอัตรากำไรสุทธิต่อยอดขายของการผลิตผลไม้แปรรูปกล้วยอบเนย โดยสามารถสรุปแสดงรายละเอียดในแต่ละกลุ่มได้ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงการคำนวณกำไรสุทธิและอัตรากำไรสุทธิต่อยอดขายของการผลิตผลไม้แปรรูปกล้วยอบเนย

รายการ	กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2	กลุ่มที่ 3	กลุ่มที่ 4	กลุ่มที่ 5
เงินลงทุนเริ่มแรก	6,090	4,950	5,330	4,930	4,880
ปริมาณการขาย/ถุง	120	100	240	160	100
ราคาขาย	50	50	50	50	50
รายได้จากการขาย	6000	5,000	12,000	8,000	5,000
หัก ต้นทุนการขาย	4,133.58	3,195.72	5,863.79	4,674.67	2,478.27
กำไรสุทธิ	1,866.50	1,804.28	6,136.21	3,325.33	2,521.73

จากตารางที่ 1 แสดงการคำนวณกำไรสุทธิและอัตรากำไรสุทธิต่อยอดขายของการผลิตผลไม้แปรรูปกล้วยอบเนยของ 5 กลุ่ม ซึ่งประกอบด้วย กลุ่มที่ 1 มีอัตรากำไรสุทธิต่อยอดขายเท่ากับ 1,866.50 บาท กลุ่มที่ 2 มีอัตรากำไรสุทธิต่อยอดขายเท่ากับ 1,804.28 บาท กลุ่มที่ 3 มีอัตรากำไรสุทธิต่อยอดขายเท่ากับ 6,136.21 บาท กลุ่มที่ 4 มีอัตรากำไรสุทธิต่อยอดขายเท่ากับ 3,325.33 บาท กลุ่มที่ 5 มีอัตรากำไรสุทธิต่อยอดขายเท่ากับ 2,521.73 บาท

เมื่อได้คำนวณอัตรากำไรสุทธิต่อยอดขายแล้ว ผู้วิจัยได้นำมาคำนวณเพื่อสรุปหาอัตราผลตอบแทนจากเงินลงทุน (ROI) อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวม (ROA) อัตราส่วนต้นทุนขายต่อขายสุทธิ อัตราส่วนกำไรจากการดำเนินงานต่อขายสุทธิ และปริมาณขาย ณ จุดคุ้มทุน ซึ่งผลการคำนวณได้ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงการคำนวณอัตราผลตอบแทนจากเงินลงทุน (ROI) อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวม (ROA) อัตราส่วนต้นทุนขายต่อขายสุทธิ อัตราส่วนกำไรจากการดำเนินงานต่อขายสุทธิ และปริมาณขาย ณ จุดคุ้มทุน

รายการ	กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2	กลุ่มที่ 3	กลุ่มที่ 4	กลุ่มที่ 5
อัตราผลตอบแทนจากเงินลงทุน (ROI)	16.83	18.13	59.40	33.48	25.52
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวม (ROA)	30.45	36.45	90.09	67.45	51.67
อัตราส่วนต้นทุนขายต่อขายสุทธิ	68.89	63.91	48.86	58.43	49.56
อัตราส่วนกำไรจากการดำเนินงานต่อขายสุทธิ	31.10	36.08	51.13	41.56	50.43
ปริมาณขาย ณ จุดคุ้มทุน	0.042	0.052	0.028	0.029	0.065
	ถุง/	ถุง/	ถุง/	ถุง/	ถุง/
	1 ถุง	1 ถุง	1 ถุง	1 ถุง	1 ถุง

จากตารางที่ 2 แสดงการคำนวณอัตราผลตอบแทนจากเงินลงทุน (ROI) อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวม (ROA) อัตราส่วนต้นทุนขายต่อขายสุทธิ อัตราส่วนกำไรจากการดำเนินงานต่อขายสุทธิ และปริมาณขาย ณ จุดคุ้มทุนของการผลิตผลไม้แปรรูปกล้วยอบเนยของ 5 กลุ่ม ซึ่งประกอบด้วย กลุ่มที่ 1 มีอัตราผลตอบแทนจากเงินลงทุน (ROI) เท่ากับ 16.83 อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวม (ROA) เท่ากับ 30.45 อัตราส่วนต้นทุนขายต่อขายสุทธิเท่ากับ 68.89 อัตราส่วนกำไรจากการดำเนินงานต่อขายสุทธิเท่ากับ 31.10 และปริมาณขาย ณ จุดคุ้มทุนอยู่ที่ 0.042 ถุง/1 ถุง กลุ่มที่ 2 มีอัตราผลตอบแทนจากเงินลงทุน (ROI) เท่ากับ 18.13 อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวม (ROA) เท่ากับ 36.45 อัตราส่วนต้นทุนขายต่อขายสุทธิเท่ากับ 63.91 อัตราส่วนกำไรจากการดำเนินงานต่อขายสุทธิเท่ากับ 36.08 และปริมาณขาย ณ จุดคุ้มทุนอยู่ที่ 0.052 ถุง/1 ถุง กลุ่มที่ 3 มีอัตราผลตอบแทนจากเงินลงทุน (ROI) เท่ากับ 59.40 อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวม (ROA) เท่ากับ 90.09 อัตราส่วนต้นทุนขายต่อขายสุทธิเท่ากับ 48.86 อัตราส่วนกำไรจากการดำเนินงานต่อขายสุทธิเท่ากับ 51.13 และปริมาณขาย ณ จุดคุ้มทุนอยู่ที่ 0.028 ถุง/1 ถุง กลุ่มที่ 4 มีอัตราผลตอบแทนจากเงินลงทุน (ROI) เท่ากับ 33.48 อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวม (ROA) เท่ากับ 67.45 อัตราส่วนต้นทุนขายต่อขายสุทธิเท่ากับ 58.43 อัตราส่วนกำไรจากการดำเนินงานต่อขายสุทธิเท่ากับ 41.56 และปริมาณขาย ณ จุดคุ้มทุนอยู่ที่ 0.029 ถุง/1 ถุง และกลุ่มที่ 5 มีอัตราผลตอบแทนจากเงินลงทุน (ROI) เท่ากับ 25.52 อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวม (ROA) เท่ากับ 51.67 อัตราส่วนต้นทุนขายต่อขายสุทธิเท่ากับ 49.56 อัตราส่วนกำไรจากการดำเนินงานต่อขายสุทธิเท่ากับ 50.43 และปริมาณขาย ณ จุดคุ้มทุนอยู่ที่ 0.065 ถุง/1 ถุง

สรุปแลอภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนการผลิตผลไม้แปรรูปกล้วยอบเนยของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลผลิตการเกษตรบ้านเดิมบาง อำเภอบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ต้นทุนและค่าใช้จ่ายในการผลิตผลไม้แปรรูปกล้วยอบเนยของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลผลิตการเกษตรบ้านเดิมบาง อำเภอบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรีทั้ง 5 กลุ่มนั้น มีต้นทุนและค่าใช้จ่ายโดยรวมต่อเดือนอยู่ระหว่างที่ 2,478.27-5,863.79 บาท โดยประกอบด้วยค่าเสื่อมราคารายเดือนอยู่ระหว่าง 130.67-165.58 บาท ต้นทุนวัตถุดิบรายเดือนระหว่าง 1,128-2,144 บาท และค่าแรงทางตรงเท่ากับ 1,200-3,600 บาทต่อเดือน และผลตอบแทนการผลิตผลไม้แปรรูปกลุ่มอบเนยจะประกอบด้วย อัตราผลตอบแทนจากเงินลงทุนอยู่ระหว่าง 16.83-59.40 อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวมเท่ากับ 30.64-90.09 อัตราส่วนต้นทุนขายต่อยอดขายเท่ากับ 48.86-68.89 อัตราส่วนกำไรจากการดำเนินงานต่อขายสุทธิเท่ากับ 31.10-51.13 และปริมาณขาย ณ จุดคุ้มทุนเท่ากับ 0.028-0.065 ถุง หรือ 1 ถุง โดยต้นทุนการผลิตผลไม้แปรรูปกล้วยอบเนยนั้นมีระดับที่สูงขึ้นตามการผลิต เนื่องจากราคาวัตถุดิบในการผลิตนั้นสูงขึ้น ทำให้ต้นทุนและค่าใช้จ่ายสูงขึ้นตาม จึงทำให้ผู้ประกอบการควรเพิ่มปริมาณการผลิตในแต่ละครั้งในจำนวนที่มากขึ้น เพื่อลดต้นทุนที่เป็นค่าแรงทางตรง และควรให้ชุมชนหรือผู้นำของหน่วยงานภาครัฐสนับสนุนด้วยการประชาสัมพันธ์ เพื่อให้คนรู้จักกับมากขึ้น ประกอบกับควรสนับสนุนผลักดันให้เกิดเป็นผลิตภัณฑ์ประจำอำเภอ หรือสินค้าประจำจังหวัด เพื่อเป็นการเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์ และเพิ่มรายได้ให้กับทางผู้ประกอบการ อีกทั้งยังเป็นการสร้างงานให้กับบุคคลในชุมชนมากขึ้นต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการศึกษาข้อมูลของการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนการผลิตผลไม้แปรรูปกล้วยอบเนยของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลผลิตการเกษตรบ้านเดิมบาง อำเภอบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี ทำให้ทราบถึงข้อมูลต้นทุนและผลตอบแทนการผลิตผลไม้แปรรูปกล้วยอบเนยที่แท้จริงที่เป็นต้นทุนการผลิตที่สูง ดังนั้นผู้ประกอบการควรหาแนวทางในการลดต้นทุนการผลิตผลไม้แปรรูปกล้วยอบเนย เพื่อเพิ่มส่วนแบ่งทางการตลาดและผลกำไรที่สูงขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาถึงการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนการผลิตผลไม้แปรรูปกล้วยอบเนยของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลผลิตการเกษตรบ้านเดิมบาง อำเภอบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งเป็นการวิจัยเพื่อศึกษาให้ทราบถึงต้นทุนและผลตอบแทนการผลิตจากข้อมูลเชิงสัมภาระณ์ ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไปอาจนำข้อมูลที่เป็นต้นทุนและผลตอบแทนจากการผลิตมาสร้างให้เกิดเป็นรูปแบบเพื่อหาปัจจัยที่ทำให้เกิดผลิตภาพทางการผลิตที่มีประสิทธิภาพที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

2.2 การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาถึงการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนการผลิตผลไม้แปรรูปกล้วยอบเนยของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลผลิตการเกษตรบ้านเดิมบาง อำเภอบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี เพียงกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเดียว ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไปอาจทำการศึกษาสัมภาระณ์กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนอื่น ๆ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาเปรียบเทียบการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนการผลิตในแต่ละกลุ่มให้ละเอียดมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กัญญา จันทนะชาติ, นิตยา อิ่มใจ, นิภาดา ไชยตะมาตย์, อรยา ศรีสงภา และสุธิชาติ พรหมวงศ์. (2563). *การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนการผลิตผ้าไหมมัดหมี่: กรณีศึกษากันต๊างบ้านเชียงยืน ตำบลเชียงยืน อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี*. อุดรธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- ทิพย์สุดา ทาสีดำ. (2565). การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนจากการทำนาของเกษตรกรบ้านยาง ตำบลบ้านยาง อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์. *วารสารวิชาการและวิจัย มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*, 12(1), 330-340.
- นเรศ จันอู๊ด, อุษณีย์ เส็งพานิช และรัตน สิริอ่วม. (2563). การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนในการปลูกกล้วยหอมทองของเกษตรกรในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม*, 14(2), 564-577.
- บุญทริก ใจกระจ่าง และวิชชุดา มาชู. (2564). การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนของธุรกิจโฮมสเตย์เกิดใหม่ขนาดเล็ก: กรณีศึกษาโฮมสเตย์ชุมชนท่าฉาง จังหวัดสุราษฎร์ธานี. *วารสารเทคโนโลยีภาคใต้*, 14(1), 24-39.
- บุรุษกร โตรัตน์. (2564). การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนการปลูกผักอินทรีย์ของเกษตรกรรายย่อย กรณีศึกษาเครือข่ายเกษตรกรตำบลท่าตำหนัก อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี*, 10(2), 59-71.
- พัชนี แพทย์อุดม. (2562). *ต้นทุนและผลตอบแทนของการลงทุนปลูกพริกไทยแบบอินทรีย์เพื่อการค้าในจังหวัดจันทบุรี*. การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาโท, มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม. (2562). กลัวยอบเนยกรอบ. ค้นเมื่อ 15 พฤศจิกายน 2565, จาก http://202.29.80.44/information/bananafood/file/snack_008.pdf.
- ละอียด ศรีหาเหง้า. (2561). การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนทางการเงินการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากมันฝรั่ง กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเจดีย์แม่ครัว ตำบลแม่แฝกใหม่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น*, 12(1), 219-234.
- วันสนั่น งามชัย, พงศธร ชัยสวัสดิ์, เกษม เปนาลัด, วิวัฒน์วงศ์ บุญหนุน และกาญจน์เกล้า พลเคน. (2562). การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนจากการปลูกหอมแดงในพื้นที่อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ*, 13(3), 118-123.
- ศักดิ์ชาย เพ็ชรศรีทอง, อุดมศักดิ์ เดโชชัย, จิตติมา ดำรงวัฒนะ และเดโช แชน้ำแก้ว. (2564). แนวทางส่งเสริมอาชีพแปรรูปผลิตภัณฑ์กล้วยฉาบของเกษตรกรรายย่อยบ้านหน้าเขา อำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่. *วารสารสังคมศาสตร์และวัฒนธรรม*, 5(1), 33-46.
- สุชาติ บัญอยู่. (2563). อิทธิพลเชิงโครงสร้างของการจัดการเงินทุนหมุนเวียน การกำกับดูแลกิจการที่ดี และความเชื่อมั่นต่องบการเงินที่มีต่ออัตราส่วนทางการเงินของบริษัทจดทะเบียนในประเทศไทย. *วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยเวสเทิร์น มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 6(2), 183-194.
- สุวรรณา แก้วสมบัติ. (2565). การศึกษาด้านต้นทุนและผลตอบแทนกระบวนการผลิตผลไม้แปรรูปกลุ่มกล้วยอบเนยของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลผลิตการเกษตรหมู่ที่ 1 บ้านเดิมบาง ตำบลเดิมบาง อำเภอเดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี. นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.

อินทิรา สุวรรณดี, ภัทรวดี พิมโกทา, พรทิพา ทมธนา, สุพรรณษา อามาศย์สมบัติ, อัจฉราภรณ์ บุตรภักดี และหทัย กาญจน์ เวียงหลวง. (2563). *การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนการผลิตปลาร้าแปรรูป: กรณีศึกษา กลุ่มแจ่วบอง OTOP 3 ดาว บ้านหนองแก อำเภอสว่างวีรกูล จังหวัดหนองบัวลำภู*. อุดรธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.

Solon, A. S., Araujo, F., & Araujo, F. B. (2021). Application of costing methods: A case study in a retailer in the triangulo mineiro. *Brazilian Journal of Operations & Production Management*, 18(1), 1-17.

Siebeneicher, S., Yenice, I., & Bock, C. (2022). Financial-return crowdfunding for energy and sustainability in the German-speaking realm. *Sustainability*, 14, 1-23.

Sukwatanasinit, K., & Na Nakorn, S. (2019). The relationship of financial ratios and stock prices of the companies for the real estate and construction business listed in the stock exchange of Thailand. *Mahachula Academic Journal*, 6(2), 263-279.